

Valprogram
för
Landsbygdspartiet Bondeförbundet
vid
1956 års val

Sveriges folk går i höst till val för att bestämma sammansättningen av riksdagens andra kammare och ange riktlinjerna för rikspolitiken. Landsbygdspartiet Bondeförbundet, som är centerpartiet i vårt land, vill med kraft fortsätta en politik, som leder till större rättvisa och ökat allmänt välstånd. Ett framgångsrikt val stärker partiets möjligheter att fullfölja dessa strävanden till gagn för land och folk.

Utrikespolitiken och försvaret

Vårt lands politiska läge kräver allmän medborgerlig samling kring en klart alliansfri utrikespolitik. Vårt försvar bör med ett rationellt utnyttjande av tillgängliga resurser göras så starkt och effektivt som tidsläget fordrar. Det måste ständigt anpassas efter de nya uppgifter, som påkallas av utvecklingen.

I överensstämmelse med sin demokratiska grundsyn bör vårt land sträva efter att främja en fredlig sammanlevnad mellan folken. Angeläget är att verka för en allmän överenskommelse om atomkraftens utnyttjande för enbart fredliga ändamål.

Det nordiska samarbetet bör stärkas.

Den ekonomiska politiken

Den privata företagsamheten och det enskilda initiativet utgör grundvalen för det ekonomiska framtidskridandet. Samarbete mellan näringslivet och det allmänna är nödvändigt för att produktionen skall kunna utvecklas på ett sådant sätt, att levnadsstandarden kan höjas och den sociala tryggheten ökas. Beredskap måste hållas mot såväl inflation som deflation.. De ansatser till överkonjunktur, som allttjämt framträder, måste stävjas genom att konsumtion och investeringar hålles inom ramen för samhällets ekonomiska resurser. Angeläget är att sparatet ökas så att större utrymme för investeringar kan skapas. Partiet understryker, att en kombination av penning- och finanspolitiska åtgärder måste användas i kampen mot de inflationistiska tendenserna. Räntan måste dock hållas så låg som möjligt och kreditpolitiken utformas på sådant sätt, att särskilt de mindre företagsenheterna inom jordbruket, trädgårdsodlingen, fisket, hantverket, industrien och handeln kan få de krediter, som är nödvändiga för driftens utveckling. De regleringar och extra pålagor, som kampen mot inflationen nödvändiggjort, måste avskaffas så snart konjunkturen tillåter, varvid lättnader först måste genomföras inom kredit- och räntepolitiken. Det allmänna bör i samarbete med näringslivets organisationer bl a genom förlängda avtalsperioder söka skapa förutsättningar för en sådan inkomst- och löneutveckling; att stabilitet i samhällsekonomin kan upprätthållas.

Skattefrågorna

Partiet konstaterar med tillfredsställelse, att en sänkning av den statliga inkomstskatten blivit möjlig att genomföra vid årets riksdag. Det är nödvändigt att gå vidare på skattesänkningens väg. Sparsamhet med allmänna medel måste iakttagas och den statliga verksamheten effektiviseras och rationaliseras. Partiet understryker angelägenheten av att kommunalskatten, som för flertalet inkomsttagare är en tyngre börda än statskatten, kan sänkas effektivt genom beslut vid nästa års riksdag om höjning av de kommunala orsavsdragen. Förutsättningen härför är att kommunerna får kompensation från staten för inkomstbortfallet. Partiet förväntar, att efter verkställd utredning kvarlåtenskapsskatten avskaffas. Det skattefria beloppet vid förmögenhetsbeskattningen måste höjas med hänsyn till det förändrade penningvärdet.

Frågan om rätt till resultatutjämning vid beskattningen för näringslivet bör snarast lösas. Resultatutjämning är av särskilt stor betydelse för jordbruket, trädgårdsodlingen och fisket, som har stora inkomstvariationer olika år emellan, liksom framför allt för nystartade företag.

De skattefria orsavsdragen bör vara av samma storlek i hela landet, dock med särskilt hänsynstagande till förhållandena i övre Norrland.

Fastighetsskatten bör avskaffas, men frågan om en likvärdig och bestående kompensation till kommunerna måste först bringas till sin lösning. I anslutning till den nya fastighetstaxeringen bör sådana åtgärder vidtas, att de ökade taxeringsvärdena ej föranleder höjd beskattning. En verkligt effektiv kommunal skatteutjämning måste genomföras. Förvärvsavgifter för gift kvinna, som deltagar i mannens förvärvsarbete, bör införas även vid den kommunala beskattningen.

Kulturpolitik och sociala reformer

Landsbygdspartiet Bondeförbundet har alltid slagit vakt om kristna och fosterländska värden såsom det värdefullaste i vår kultur. Dessa måste vara grundvalen för arbetet på vårt samhälles välfärd och förkovran. De materiella och kulturella framsteg, som vårt land kan uppvisa, har möjliggjorts genom ett intensivt

forskningsarbete. Vetenskap och forskning bör fördensskull lämnas verksamt stöd.

Vid enhetsskolans genomförande måste beaktas, att likvärdighet skapas mellan land och stad och mellan teoretisk och praktisk undervisning samt att en hög standard i undervisningen upprätthålles.

Utbildningsmöjligheterna måste göras tillgängliga för all ungdom, oberoende av föräldrarnas ekonomiska förhållanden och bostadsort. Härvid måste beaktas att genom statens medverkan kommunernas kostnader för enhetsskolans genomförande utjämnas och nedbringas. Det folkliga bildningsarbetet bör verksamt stödjas.

Landsbygdsnäringsarnas undervisningsfrågor bör ägnas ökad uppmärksamhet.

Hembildningen bör underlättas genom en familjevänlig politik. Viktigt är att barnfamiljerna, i synnerhet flerbarnsfamiljer och ensamstående barnförsörjare, får ett ökat stöd. Bostadspolitiken bör i främsta rummet inriktas på främjande av egnahemsbebyggelsen. Viktigt är att landsbygdens bostäder upprustas med stöd av bostadspolitiska åtgärder i större utsträckning än hittills.

Nycterhetspolitiken kräver kraftiga åtgärder från samhällets sida. En effektiv nycterhetsvård framstår härvid som det mest angelägna.

Effektiva åtgärder måste vidtagas mot den tilltagande ungdomsbrottsligheten.

Pensionsfrågan måste lösas på ett rättvist sätt, så att alla folkgrupper erhåller en likvärdig pension, som skänker trygghet åt ålderdomen. Härvid måste beaktas, att småföretagare och andra inkomsttagare med små ekonomiska villkor inte drabbas av för höga avgifter. En kraftigt höjd folkpension bör därför vara grundläggande för pensionsreformen.

Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt hälso- och sjukvården samt åldringvården.

Jorden och skogen

Målet för jordbrukspolitiken måste vara att trygga vårt folks livsmedelsförsörjning och bereda vårt jordbruk full lönsamhet. Vid tillämpningen av det nya prissättningssystemet måste tillses, att den genom 1947 års riksdagsbeslut fastslagna principen om jordbrukets inkomstlikställighet fullföljes. Nödvändigt är att jordbruket erhåller ett effektivt skydd mot dumpingimport. Arbetsinkomsterna inom jordbruket måste vara sådana, att lika ersättning per arbetstimme erhålles som inom andra jämförbara sysselsättningar.

Jorden måste bevaras i den jordbrukande befolkningens ägo. Arrendatorernas rätt måste tryggas och bärkraftiga arrendegårdar bibehållas.

Småbruket är nödvändigt för landets försörjning med livsmedel liksom för att en levande landsbygd skall kunna bevaras. Småbruket måste därför bibehållas som självständiga enheter. Partiet förväntar att den pågående småbruksutredningen skall leda till att småbruket bereds möjligheter till en tillfredsställande inkomstutveckling, varvid även klimatförhållanden bör beaktas. Som särskilt angeläget framstår, att frågan om komplettering av ofullständiga jordbruk med skogsmark bringas till sin lösning. Härvid bör beaktas att skog som av en eller annan anledning går ur bondehand i första hand bör användas till komplettering av mindre jordbruk.

Jordbruk och skogsbruk har av ålder hört samman i vårt land. Varje försök att bryta detta samband måste avvisas. En uppmjukning av bolagsförbudslagen i syfte att ge bolagen frihet att köpa bondeskog är oförenlig med Landsbygdspartiet Bondeförbundets grundsyn. Bondeskogsbruket måste värnas och dess strävan att genom frivillig samverkan i egna organisationer uppnå en förbättrad skogsvård måste verksamt stödjas.

Forskningen på såväl jordbrukets som skogsbrukets område bör kraftigt främjas.

Trädgårdspolitiken måste grundas på ett långsiktigt bedömande av trädgårdsproduktionens betydelse för folkhushållet och för strävandena att differentiera landsbygdens näringsliv. Den bör nära ansluta till vad som gäller på jordbrukets område, och bl a syfta till ett gränsskydd, som tryggar en ekonomisk produktion för såväl färsk- som konservervarumarknadens behov. Det ökande behovet av tekniker inom näringsens olika förgreningar, inte minst inom den fältmässiga köksväxtodlingen, måste beaktas vid

högskoleundervisningens ordnande, som är en för näringen brådskande angelägenhet. Det statliga rationaliseringsstödet bör utbyggas med sikte på att konsolidera en trädgårdsnäring av i huvudsak familjeföretagsstruktur och bör innesluta medverkan från det allmänna i näringsutövarnas egna ansträngningar att bygga upp en stark föreningsrörelse. Den återbäring av bensinskatten till trädgårdsnäringsens utövare, som bondeförbundet länge kämpat för och som bifölls av årets riksdag, bör väsentligen komma dessa organisationssträvanden tillgodo.

Fisket

God produktionskraft inom fisket är av vital betydelse för att landets livsmedelsförsörjning skall kunna tryggas. Fiskets folk måste beredas ökad trygghet i sin näringsutövning och ges lika goda möjligheter till inkomstbildning som andra folkgrupper.

Fiskenäringens strävanden att rationellt ordna sin produktion och avsättning måste verksamt stödjas av det allmänna. De statliga investeringarna i fiskehamnar liksom i forsknings- och försöksverksamhet på fiskets område måste utökas. Som särskilt angeläget framstår, att fiskets kapitalanskaffning underlättas genom vidgade lånemöjligheter.

Strävandena att skapa bättre organisationer inom fiskenäringen bör stimuleras.

Landsbygdens utveckling

Ur hela samhällets synpunkt är det nödvändigt, att en levande landsbygd kan skapas och bevaras. Det är väsentligt, att näringslivets och bebyggelsens struktur utformas på sådant sätt, att en riktigare fördelning uppnås mellan land och stad liksom mellan olika delar av landet.

Den fortgående folkavflyttningen från landsbygden och den därmed följande koncentrationen av näringsliv och bebyggelse till storstäderna måste hejdas. Ett mångsidigare näringsliv på landsbygden måste skapas genom att hantverk och småindustri, serviceanläggningar och annan lämplig verksamhet i större utsträckning lokaliseras till landsbygden och dess tätorter. Det är en angelägen uppgift för samhället att genom en aktiv lokaliseringpolitik medverka härtill och underlätta för den enskilde att driva sådan verksamhet.

Vägväsendets upprustning måste fortsättas och fullföljas. Särskild uppmärksamhet måste härvid ägnas stödet åt den enskilda väghållningen. Partiet anser i princip, att kostnaderna för det enskilda vägnätet i stort sett bör täckas med statsmedel.

Dyrortsgrupperingen utgör ett hinder för landsbygdens ekonomiska utveckling. Frågan om dess fullständiga avskaffande måste därför snarast upptagas till prövning, varvid de speciella förhållandena i övre Norrland måste beaktas.

Landsbygdens kulturliv bör bringas till en rikare utveckling.

Svenska män och kvinnor!

rösta med landsbygdspartiet

Bondeförbundet

den 16 september 1956